

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

ΓΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Όλοι όσοι συμμετείχαμε στη διεθνή διάλεξη με θέμα τις εκδόσεις στον τομέα των ανθρωπιστικών επιστημών εντός της διευρυμένης Ευρώπης, που διοργανώθηκε από το τμήμα εκδόσεων της Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales μέσα στο πλαίσιο της Έκθεσης του Βιβλίου Ανθρωπιστικών Επιστημών στο Παρίσι (30 Ιανουαρίου – 1 Φλεβάρη), θέλουμε να δηλώσουμε την κοινή επιστημονική μας δέσμευση για τη διάδοση της γνώσης στην Ευρώπη.

Πρώτοι υπογράψαντες :

Lidia Bodea, εκδόσεις Humanitas (Βουκουρέστι) • **Ryszard Burek**, Πανεπιστημιακές εκδόσεις Βαρσοβίας • **Antonela Capelle-Pogacean**, CERI (Παρίσι) • **Ivan Colovic**, εκδόσεις XX vek (Βελιγράδι) • **Liliana Deyanova**, Πανεπιστήμιο Σόφιας • **Marie-Élisabeth Ducreux**, CNRS (Παρίσι) • **Catherine Durandin**, INALCO (Παρίσι) • **François Gèze**, εκδόσεις La Découverte (Παρίσι) • **Ales Havlicek**, εκδόσεις Oikoumenh (Πράγα) • **Bogumil Jewsiewicki**, Πανεπιστήμιο Laval (Κεμπέκ) • **Antoaneta Koleva**, Ένωση Βουλγάρων εκδοτών ΑΚΕ (Σόφια) • **Morgane Labbé**, EHESS (Παρίσι) • **Rose-Marie Lagrave**, EHESS (Παρίσι) • **Michèle Leclerc-Olive**, CNRS (Παρίσι) • **Lucie Margnac**, εκδόσεις Rue d'Ulm (Παρίσι) • **Marie-Claude Maurel**, Cefres (Πράγα) • **Ciprian Mihali**, εκδόσεις Idea (Κλουζ) • **Milan Gelnar**, εκδόσεις Argo (Πράγα) • **Piotr Paliwoda**, εκδόσεις Universitas (Κρακοβία) • **Christophe Prochasson**, εκδόσεις EHESS (Παρίσι) • **Milan Popovic**, Πανεπιστήμιο Podgorica (Μοντενέγκρο) • **Nadège Ragaru**, CERI (Παρίσι) • **Marie-Geneviève Vandesande**, εκδόσεις Sciences Po.

ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ

ΓΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Όλοι εμείς – ακαδημαϊκοί, εκδότες και αναγνώστες των εκδόσεων που αφορούν στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες – δηλώνουμε την ενεργή συμμετοχή μας στη θεμελίωση μιας Ευρώπης υπέρ της διάδοσης της γνώσης.

Η συμμετοχή μας στην κυκλοφορία των ιδεών εντός της Ευρώπης σημαίνει την πλήρη συνειδητοποίηση των αποτελεσμάτων της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο χώρο των κοινωνικών επιστημών. Σημαίνει την ανάδειξη του γραπτού και προφορικού λόγου της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης μέσω της **πολυτροπικότητας** των κοινωνικών επιστημών. Μιας πολυτροπικότητας που διαμορφώθηκε τόσο μέσω των μετακινήσεων και των ιδιοποιήσεων όσο και μέσω των ιδιαίτερων εμπειριών και ιστορικών στιγμών που στέρησαν σε αυτό το κομμάτι της Ευρώπης την ελευθερία της έκφρασης. Προτείνουμε την κυκλοφορία μεταφρασμένων και ιδιοποιημένων κειμένων, την ανάδειξη της ενδοκειμενικότητάς τους, την ανάδειξή τους σε όργανα **πολυφωνικών διαλόγων**. Την επανεισαγωγή της διχασμένης και τραυματισμένης μνήμης μέσα στο ρου της ιστορίας. Τη συνειδητοποίηση των συμβολικών ανισοτήτων που διέπουν ακόμα τις πνευματικές συναλλαγές της ηπείρου μας.

Συμμετέχοντας στην κυκλοφορία των ιδεών εντός της Ευρώπης, επιστρέφουμε στην Ευρώπη την ιστορία της, κοιτάζουμε με πλουσιότερο βλέμμα τις κοινωνίες που τη συνθέτουν, καταργούμε μέσω **διασταυρωμένων βλεμμάτων** τα όρια των συχνά έμμεσα εθνικών αναλύσεων, αναδεικνύουμε τόσο τις ιδιαιτερότητες όσο και την κοινή μας ένταξη, παρά τις αλματώδεις αλλαγές της εγγύτερης και απώτερης ιστορίας.

Αυτές οι φιλοδοξίες και διερωτήσεις αποτελούν πρόκληση για την κοινότητα των ερευνητών, εκδοτών και μεταφραστών, μια πρόκληση που αντιμετωπίζεται μέσω μιας **ομαδικής αλληλενέργειας**, μιας αποφασιστικής ευρωπαϊκής συνεργασίας που δε δίνει τον πρωταγωνιστικό ρόλο της κυκλοφορίας των πολιτιστικών αγαθών στην αγορά, αλλά ευνοεί τον **αυτόνομο στοχασμό** και τον ενδοεπαγγελματικό και διεθνή διάλογο. Προκειμένου αυτός ο διάλογος να είναι αποτελεσματικός και τεκμηριωμένος, πρέπει να τρέφεται από μια πολιτική μετάφρασης των ερευνών που πραγματοποιούνται στις χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης – έρευνες που πολλές φορές δεν καταφέρνουν να ξεπεράσουν τα εθνικά σύνορα, όσο αποφασιστικές και αν είναι για την επιστημονική πρόοδο όλης της Ευρώπης. Αυτός ο διάλογος πρέπει να προωθεί την **πλειονότητα των γλωσσών** από τις οποίες και προς τις οποίες μεταφράζουμε, να μην εστιάζει στην αγγλική γλώσσα που εκλαμβάνεται σήμερα ως μοναδική *lingua franca*. Αυτή η πλειονότητα αφορά εξίσου και τις ιστοριογραφίες, τα λεξικά, τους ιδιαίτερους τρόπους και χαρακτήρες έκφρασης.

Πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε με συγκεκριμένο και πρακτικό τρόπο προς τον ευρωπαϊσμό των μέσων και των ιδεών που αφορούν στις κοινωνικές επιστήμες. Για αυτό σας προτείνουμε να **δράσουμε συλλογικά** για να:

→ **καλλιεργήσουμε το διάλογο** (μέσω του διαδικτύου ή τακτικών συναντήσεων) ανάμεσα σε ερευνητές και Ευρωπαίους εκδότες, σε μια εποχή που οι νέες τεχνολογίες ανατρέπουν το κατεστημένο στο χώρο των εκδόσεων και την κυκλοφορία της γνώσης.

→ δημοσιεύσουμε τα πορίσματα των ερευνητικών κέντρων **μέσα σε ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής ανάλυσης**. Τα διασταυρούμενα ρεύματα της ιστορίας των δύο παγκοσμίων πολέμων, των συνόρων και των πληθυσμών αποτελούν εμβληματικά παραδείγματα. Οι συνέπειες της πτώσης των εργατικών και αγροτικών τάξεων στην Ευρώπη, η ενσωμάτωση και τα δικαιώματα των μεταναστών, η πρόσβαση στην ιδιότητα της υποκοιότητας και η εφαρμογή της, ή ακόμα οι κοινωνικές, πολιτιστικές και συμβολικές φόρμες που προέκυψαν από τη συνύπαρξη των γλωσσών στο πέρασμα του χρόνου είναι μερικές μόνο ερευνητικές και εκδοτικές προτάσεις που δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν παρά μόνο μέσα σε ένα πλαίσιο ευρωπαϊκής ανάλυσης.

→ αποκτήσουμε από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς μια **πραγματική πολιτική στήριξης της μετάφρασης** των ερευνών που γίνονται στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών (σε διάφορες μορφές: βιβλία, άρθρα, έντυπη ή ηλεκτρονική έκδοση).